

Az új magyar törvények legteljesebb kiadása!

Az 1865—67, 1868, 1869 és 1870-ik évi

TÖRVÉNYEK

ugy az azok életbeléptetése és végrehajtása tárgyában kibocsátott

magyar kir. ministeri rendeletek gyűjteménye.

Hivatalos adatok után közli

SZENICZEY GUSZTÁV,

nyugalm. kir. váltó-feltörvényszéki bíró.

I-ső kötet: Első füzet. 1866—67-ik évi I—XVIII. t. cz. és 1868-ik I—XV. t. cz. ára 1 ft.
Második füzet. 1868-ik évi XXI—XIX. t. cz. ára 1 ft.
Harmadik füzet. 1868-ik évi XX—XXIII. t. cz. ára 1 ft.
Negyedik füzet. 1868-ik évi XXIV—XXIX. t. cz. ára 1 ft.
Ötödik füzet. 1868-ik évi XXX—XLII. t. cz. ára 1 ft.

II-ik kötet: Első füzet. 1868-ik évi XLIII—LIV. t. cz. ára 1 ft.
Második füzet. 1868-ik évi LV—LVIII. t. cz. ára 80 kr.
Harmadik füzet. 1869-ik évi I—VII. t. cz. ára 1 ft.
Negyedik füzet. 1869. évi VIII—XXVI. t. cz. ára 80 kr.
III-ik kötet: Első füzet. 1870-ik évi I—XVI. t. cz. ára 50 kr.
Második füzet. 1870-ik évi XVII—XLVI. t. cz. ára 1 ft.
Harmadik füzet. 1870. évi XLVIII—LX. t. cz. ára 30 kr.

Külön kiadásban megjelent egy kötetben 1869. évi törvények gyűjteménye (8-rét, 348 lap) füzve 1 ft. 80. kr.

Jelen törvény-gyűjtemény a többi hivatalos és nem hivatalos uton közölt törvények felett annyiban bír előnnyel, hogy ebben mindenki a **törvények életbeléptetésére és mimódoni végrehajtására vonatkozó s később külön ministeri rendeletek által közzé tett szabályokat, egy a bélyeg, illeték és díjak, nem különben a bor és hús fogyasztási, cukor, föld, házjövdelem, ser. szesz és személyes adók tárgyában kibocsátott pénzügyi törvényeket** közvetlen az illető törvényzikké után fellelheti.

A mostani törvényekhez alkalmazott új kiadás!

LEGÚJABB HÁZI TITKÁR.

Mindennemű családi s kereskedői levelek,

valamint a közeletben előforduló bármiféle iratok helyes szerkesztésére vezérlő szabályok számos példával világosítva.

Szerkeszti **FARKAS ELEK.** (8-rét, 659 lap). Füzve 2 ft. 60 kr.

Nem nagyitunk, ha mondjuk, hogy nélkülözhetetlen kis segédkönyvtár ezen levelező, kereskedői, folyamodók és szerződő felek, végrendeletek, ügy az új bb időben felállított esküdtészeki intézmény barátai, a váltó-üggyekkel foglalkozók, hi el és biztosítási közvegekkel bajoskodók, a bélyegtörvények legényesebb részét oky lenül ismerni és tudni kívánók, s egy szóval mindazoknak, kik a forgalmi élet minden, még legényegtele-nebb viszonyaiban is idegen s költséges erő, nevezetesen pedig ügyvédre támaszkodni, vagy ennek hiányában sokszor a legnagyobb zavarba jöni nem akarnak.

szeremhánnyó levelek. IX. Mentegető levelek. X. Meghívó levelek. XI. Szerelm- és nőkérdő levelek s házassági ajánlatok. XII. Búcsu levelek. XIII. Megbizásokat tartalmazó levelek. XIV. Vegyes levelek.

Harmadik osztály. Kereskedői levelek.

Második rész.

Első osztály. Magánügy-iratok.

I. Folyamodások. II. Szerződések. III. Egységgek (Vergleiche). IV. A kezességéről. V. Engedmények. VI. Utalványok. VII. Nyugtatóványok. VIII. Enyészítő levelek. IX. Térítvények. X. Vevények. XI. Bizonyítványok. XII. Jegyzékek, számadások, lelvények (Inventarium) sat. XIII. Hirdetmények. XIV. Végrendeletek.

Második osztály. Az esküdtészek Magyarországon.

Harmadik osztály. Váltójog.

Negyedik osztály. Hitel- és biztosítási intézetek.

Ötödik osztály. Az aláírási czim és társasági szerződések bejegyzése.

Hatodik osztály. Bélyegtörvény.

TARTALOM.

Első rész.

Első osztály. Utmutatás a levélíráásra.

I. A levélírásmód. II. A levelek belformaságai. III. A levelek külformaságai. IV. A címek. Toldalak: Német, latin és francia címek.

Második osztály. Levélminták.

I. Barátságos levelek. II. Közszótló levelek. III. Tudósító levelek. IV. Kérő levelek. V. Vigasztaló levelek. VI. Ajánló levelek. VII. Emlékeztető levelek. VIII. Intó, feddő és

Legújabb MAGYAR-NÉMET LEVELEZŐ,

gyűjteménye a polgári életben előforduló mindenféle iratoknak, mint köszöntő-, köszönő-, mentegető-, meghívó-, kérés-, ajánló-, emlékeztető és intó, baráti- és szerelmes-leveleknek sat., valamint: kötelezvények, nyugtatóványok, váltók, utalványok, bizonyítványok, meghatalmazások, folyamodások, szerződések, végintézetek sat.

IRTA KARÁDY IGNÁCZ.

Hetedik tetemesen bővített s jav. kiadás szakértő felügyelés alatt. (344 lap, 8-rét) füzve 80 kr.

Orvosi tanácsadó városon és falun.

Szerkeszté **LENGYEL DÁNIEL,** orvostudor.

Jelen mű célja nem abban áll, hogy alorvosokat neveljen, s az emberek a veszélyes és kétes betegségeket maguk orvosolják, hanem abban, hogy az egészség fenntartására a leggyakoribb idővesztés miatt néha veszélyt okozható betegségek megismerésére, azoknak míg orvosi segély érkezik enyhítésére, s a veszély eltávolítására utasításul szolgáljanak; következésképp azokat mindenki ártalom nélkül s bizalommal használhassa.

E czelnak kíván jelen munka megfélelni, mely hogy földadatát minél sikeresebben megoldhassa, három szakaszra van felosztva. Az elsőben életrendi szabályokat talál az olvasó, elete s egészségé fenntartására; a másodikban különféle betegségek vannak megemlítve, az azokban való eljárás módjával; végre a harmadikban közönséges és részint hármál is tartható gyógyszerek foglalnak helyet, néhány egyszerű véennyel.

(8-rét, 564 lap) füzve 1 ft. 50. kr.

Hölgyek titkára,

legújabb levelező-könyv nők számára,

mindennemű viszonyokban előforduló levelek, különösen kereskedői levelek is, valamint a közeletben előforduló bármiféle iratok és oklevelek szerkesztésére vezérlő segédkéz-könyv. Számos példával felvilágosítva.

Második kiadás. (220 lap, 8-rét) keményen kötve 1 ft.

KÖZHASZNU MAGYARÁZÓ SZÓTÁR

a magyar irodalmi művekben, magán és hivatalos iratokban stb. gyakrabban előforduló idegen szavak megértésére és helyes kiejtésére.

IRTA BABOS KÁLMÁN
(VIII. 328 lap, 8-rét) füzve 1 ft. 80 kr., vászonba kötve 2 ft. 40 kr.

Adomák és jellemző vonások

a forradalom és **HONVÉDELTELBŐL.**

(8-rét, 192 lap) füzve 80 kr.

Legújabb szerkesztett magyar levelező és házi ügyvéd,

mindennemű viszonyokban előforduló levelek, különösen kereskedői levelek is, valamint a közeletben előforduló bármiféle iratok és oklevelek szerkesztésére vezérlő segédkéz-könyv. Számos példával felvilágosítva.

Szerkeszté **FARKAS ELEK.**
Kilenczedik javított és a mostani törvények és viszonyokhoz alkalmazott kiadás. (363 lap, 8-rét) füzve 80 kr.

HONVÉDELTELBŐL

Szerkesztik **KUNSAI és POTEKIN.**

Két kötet. Füzve 2 ft.

A BACH-KORSZAK ADOMÁKBAN

Összegyűjté **EGY BACH-HUSZÁR.**

8-rét. (VIII, 200 lap). — Ára füzve 80 kr.

Heckenast Gusztáv könyvkiadó hivatala.

Pest, egyetem-utca 4-ik szám.

Kiadó-tulajdonos Heckenast Gusztáv. — Nyomatott sajtó nyomdájában Pesten 1871 (egyetem-utca 4-dik szám alatt).

11-ik szám.

Tizennyolczadik évfolyam.

Pest, márczius 12-én 1871.

Előfizetési feltételek: a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt: Egész évre 10 ft. — Fél évre 5 ft.

Csupan Vasárnapi Ujság: Egész évre 6 ft. Fél évre 3 ft. — Csupan Politikai Ujdonságok: Egész évre 5 ft. — Fél évre 2 ft. 50 kr.

Hirdetési díjak, a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságokot illetőleg: Egy négyszer hasábotott petit sor, vagy annak helye, egyszeri igtatásnál 10 krajczárba; háromszori vagy többeszeri igtatásnál csak 7 krajczárba számítatik. — Kiadó-hivatalunk számára hirdetésményeket elfogad Bécsben: Oppellik Alajnos, Wollzeile Nr. 22. és Hansenstein és Vogler, Wollzeile Nr. 9. — Bélyeg-díj, külön minden igtatás után 30 krajczár.

Garibaldi fiai.

Alig van név a történelemben, a melyhez több magasztos és nagy eszme volna füződve, mint a Garibaldié.

Az emberiség iránti szeretet, az egyenlőség, a jótékonyág, a felebarátaink javáért való áldozatkészség, s mindazon eszmék, a miket Krisztus proklamált; továbbá az ujabkor jelszavaivá lett emberi jogok, a testvériség, szabadság, nemzeti létel és függetlenség az ujjab korban annyira össze vannak növe a Garibaldi névvel, hogy azokat egymástól különválasztva képzelné is alig lehet.

A jellem-nagyság s ennek minden alkatrésze, a tisztaság, kifogástalan becsületesség, az önzetlenség s a republikánus erények egész sorozata, az önmegtartóval határos életmód, megvetése minden emberi hiúságnak s az élet minden kényelmeinek és pompájának, tiszta ítélet minden körülmények közt s gyors határozottság a cselekvésben: ezek azok a vonások, a melyekből a történelem muzsája Garibaldi alakját egykor összeállítandja.

S a mi oly ritka tünemény történeti személyeknél, hogy a gyermek jellemre és hajlamokra hasonló legyen atyjához: e ritka szerencsés tüneményt megvalósítva látjuk a Garibaldi családjában.

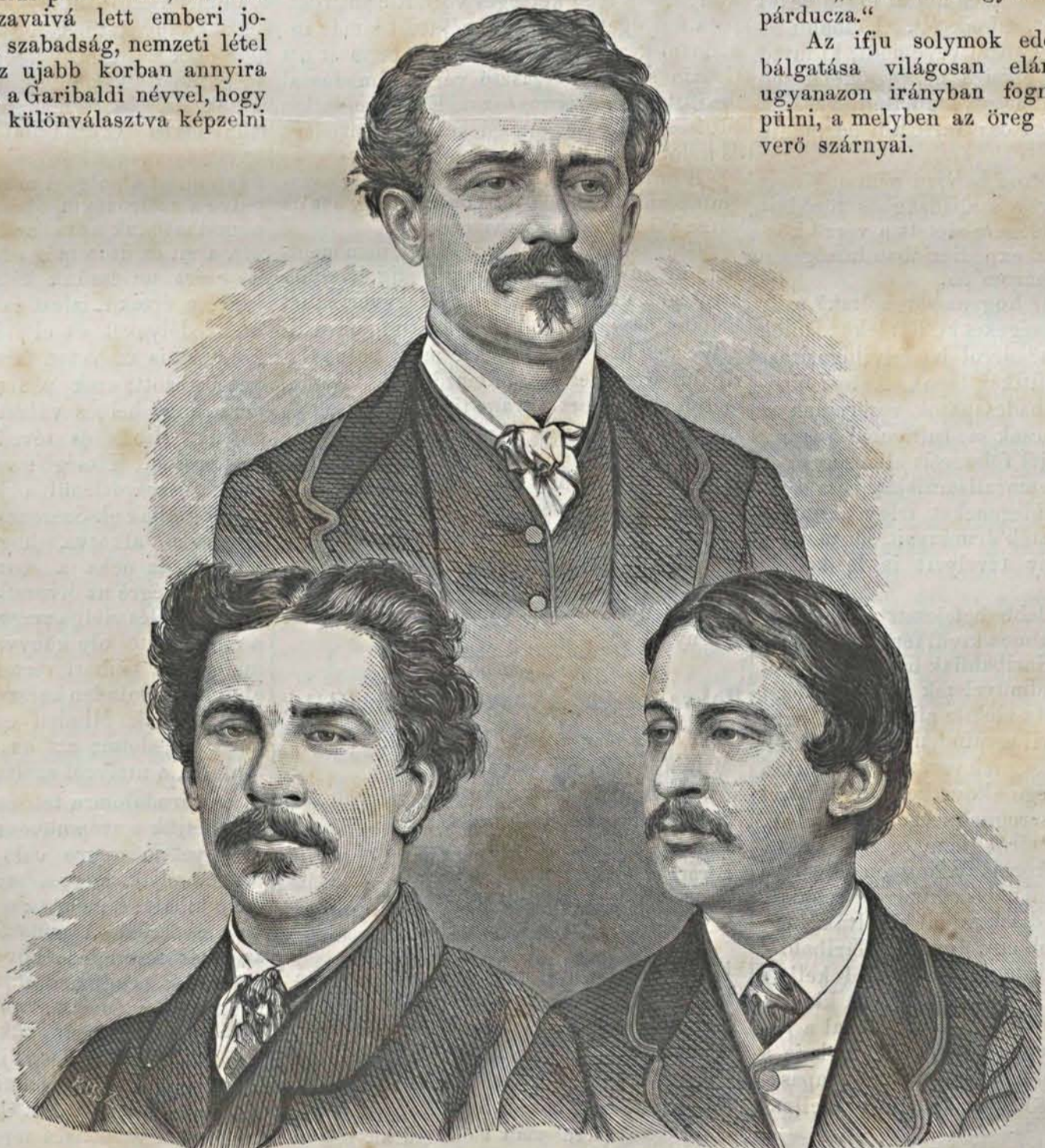
Azok a vonások, melyeket fenntebb említettünk, nem egyedül az agg Cincinnátuséi, a ki a hétköznapi színvonalon túl kolossz-nagyságúvá magaslik: de családi tulajdonok látszanak lenni.

Ha valahol, itt igaz Berzsényi mondása: „Nem szül gyáva nyulat Nubia párducza.”

Az ifju solymok eddigi szárny-próbálgatása világosan elárulja, hogy ők ugyanazon irányban fognak egykor repülni, a melyben az öreg sast vivék egetverő szárnyai.

Garibaldi már zsenge korukban belecsepegtette gyermekeibe a közügyek iránti érdekeltséget, a lángoló hazaszeretetet, mert különben nem képzelhető, hogy ők oly korán kezdtek volna működni azon a téren, a hol a történetet csinálják.

Garibaldi Menotti, az idős fiu 1840. szept. 16-kán született, s így most van 31-dik évében. Már ifju korában számoss jeletadta, hogy örökre kapta atyja eszményképeit, hogy rájong, hogy

GARIBALDI MENOTTI.

CANZIO.

GARIBALDI RICCIOTTI.

tenni, küzdeni kész s hogy halni merne azokért.

Olaszországnak alig volt izgalmasabb időszaka, mint a közelmúltban. Jó alkalom, hogy a kibén tetterő és bátorság van, azokat érvényesítse is. Menottinak sem kellett sokáig várni az alkalomra.

Ki volt adva a jelszó: „Roma o morte!“ „Róma vagy halál!“ s Garibaldi elővonta jó kardját, hogy Olaszországnak megszeresse fővárosát. 1862-ben ott harcolt az alig 22 éves Menotti is Aspromonténál atyja seregében, hallotta az olasz golyót füttyölni s látta, a mint atyja, találva általa, ott roskadt össze a sereg előtt.

Garibaldi kiontott vére megtermé gyümölcsét. 1866-ban már egy egész önkényes hadsereg indult Róma elfoglalására. A francia császár fenyegetéseire a Ratazzi kormány elfogatta ugyan Garibaldi s elküldte Caprerába, s ezzel azt hitte, lelkét vevé el a fölkelésnek. De csalódott: a lélek át volt már plántálva a közszellemben, a sereg vezérletét átvették az öreg hős alvezérei, kik között saját fia Menotti állt az első helyen. S hogy a kép teljes legyen, ugyanakkor felmerült egy másik csapat is, mely bátorságával és vitézségével csakhamar magára vonta a közfigyelmet. E csapat vezére Ricciotti, Garibaldi kisebb fia volt.

A pápai zuávok, a zsoldos bércsapatok mindenütt megveretve vonultak vissza e hős fiak előtt, s Róma papjai rémülten kiáltozták: „Garibaldi ad portas!“

Ekkor szólalt meg először a francia Chassepot s Mentánál egy szegényfolttal tetéző a francia császár gyalázatát.

A Garibaldi-család ez időtől fogva békés polgári foglalkozásainak él. Garibaldi leányát Teresitát, Canzio vevé nőül, ki mind jellemére, mind elveire nézve tökéletesen méltó volt arra, hogy e puritán erkölcsű család tagjává, az őz Garibaldi harmadik fiává válhassék.

A francia-porosz háború nem engedett nyugalmat az öreg szabadsághős törődött csontjainak. Segítségére sietett a vérző köztársaságnak s ez expedícióban hűségesen elkísérte mind a három fia.

Mit tettek itt? hogyan harcoltak? mily rendkívüli nehézségeket kellett leküzdeniök ez idegen földön? arról bő felvilágosítást nyújtottak a politikai lapok. Annyi bizonyos, hogy a szabadsapatok vezéreinek ez alkalommal nemcsak a tulnyomó számú, fegyverrel és jól felszerelt ellenséget, — de a francziák demoralizációját, rossz közgazgatását, az idegeneket irigy szemmel néző francia tisztek ármanait, sőt maga a francia kormány tévelyeit is le kellett győzni.

Ha a legközelebb befejezett háborúnak az orleanai győzelmen kívül fénypontja van, az bizonyára a Garibaldiak hadjárata. Csodával határos hadműveletek azok, melyeket ők végbeváltak. Az eleinte alig néhány száz önkényes, kik a világ minden részéből jöttek össze, Garibaldi nevének varázsa és páratlan szervező tehetsége következtében közel 30,000-re nőtt. A seregnek sem élelmészéről, sem felfegyverzetéről nem gondoskodott eléggé a francia kormány. Nagyon jellemzi e helyzetet Garibaldi válasza, melyet a lyoniaknak adott, mikor diszkarddal kínálták meg: „Küldjenek inkább egy ágyut!“ Garibaldi-nak mindent mintegy a föld alól kellett előteremteni. És ő előteremtette. A kinevelt, rongyos, éhes szabadsapatokkal a poroszoknak csakhamar meggyült a baja s Werder tábornoknak nemsokára tapasztalni kellett, hogy nem közönséges ellenséggel áll szemközt.

Az apróbb ütközetek közt, melyek a vo-

gesi franc-tireur sereg és a poroszok között folytak, egyike volt a meglepőbbeknek Ricciotti Garibaldiak egy éjjeli támadása négy-száz emberrel, mely alkalommal 700 poroszt részint lekonzolt, részint elfogott.

De a legfényesebb napja e szabad-csapat hadjáratainak bizonyára az volt, melyre a Dijon melletti ütközet esett.

A németek jan. 21-én Dijontól néhány mértföldnyire álltak. Déli 12 órakor a Garibaldiak 6 egészségügyi társzekeret és sok foglyot ejtettek zsákmányul. Az ellenség vesztesége igen nagy volt, de másnap ismét támadott. Délután 5 órakor Dijon városában nagy volt az izgatottság. Rémhírek szárnyaltak, hogy Garibaldi megsebesült, Hauke-Bossák az egyik tábornok elesett (ez később, fájdalom, valóban bizonyult), Ricciotti fogva van, egy üteg leszereltetett s hogy az ellenség gyorsan nyomul a város felé.

A rémület e zavarában hirtelen megváltozik a színtér. Garibaldi egy kocsin, szárnysegéde kíséretében berobog. A kocsi-ról egy ellenséges zászló lobog, melyet a hősök a német hadsereg legvitézebb és legbátrabb ezredétől, a 2-ik pomerániai ezredtől vettek el. Ez volt az egyetlen zászló, melyet e hadjárat alatt a poroszok vesztettek s azt is olaszok vették el.

A lelkesedés leirhatlan volt. A néptömeg színni nem akaró üdvkiáltással kísérte az őz tábornokot a prefektúra lépcsőjeig.

Garibaldi visszaverte a németek harmadik támadását is. De a harc azért még harmadnap is tartott. 23-án reggel a csata kimenetele igen kétséges volt, Ricciotti csapata fenyegetett helyzetbe jutott s már ingadozni kezdett. E pillanatban termelt ott Canzio s egy borzasztó véres támadással megfutamította a poroszokat. Ezek rendetlen futásban kerestek menedéket, sebesülteiket és halottjaikat a csatamezőn hagyva.

E három napra büszkén fognak visszaemlékezni Francia- és Olaszország, sőt az egész világ szabadságharoszai.

Garibaldi és fiainak vitézsége nem menthet meg Franciaországot. Pedig értelmes stratégák állítják, hogy ha a fegyverszünet néhány nappal később léte közülmásuvá: a Werder hadserege tönkre ment volna Garibaldi egy merész hadmozdulata folytán, melylyel Werder a franc-tireur csapatok és Bourbaki hadserege közé szorította.

Az öreg és fia most visszatértek újra hazájukba, egy nemzet hálijától kísérve, melyet megmenteni nem volt elég az emberi erő.

E hadjárathatban Canzio is egy dandárt vezetett, s Garibaldi most már, midőn meggyőződött, hogy megtanította fiait a repülésre, nyugodtabban vonhatja össze tépett szárnyait.

Hol van a fény a rezgő láthatárról?!

Hol van a fény a rezgő láthatárról, Melyen a szem oly ittasan legett! Zugott az ár... száz vész fogant s aludt ki, S én nem láttam, csupán a kék eget. — Hol van a fény? az első gyermekeké Borutlan üdve? Eltűnt, elveszett!... — Vegyetek körül mult időm emléki, S vidítsátok fel fájó lelkeket! —

Hol van a hév, mely — mint a napsugár — a Kőbe is éltet, melegot adint?! És folyt a játék, a melynek zajától Oly messze járt a sápadt bú s a gond. Hol van a hév?! s kik ebben osztózatok: Hű játszó társak! hova lettek?... — Vegyetek körül mult időm emléki, S vidítsátok fel fájó lelkeket! —

Hol az ábránd, e szép dalos madár, mely Reményeimnek erdejébe járt?! A hol a tettvágy álmódóva bolygott, Nem sejtve, félve a kigyók raját... Hol az ábránd? s ti szép szülötti, oh hol? Nagy, tarka tervek, játszi érzetek?!... — Vegyetek körül mult időm emléki, S vidítsátok fel fájó lelkeket! —

Hol az erő s a hit, mely — mint a napfény S langy permeteg — minden magot kikelt?! Hol az erő s a hit, mik engem egykor Világhódító hőssé tettenek?! Már meghaltak! s meghalt öröm, boldogság, Ugy járnak fel csak, mint kísértetek... — Vegyetek körül mult időm emléki, S vidítsátok fel fájó lelkeket! —

Fáj, fáj e lélek s fájni fog, a mig csak Meg nem gyógyítja a halál keze, Mely sűrű fátyolt borít rám s megőv, hogy Ne hasson hozzám e világ nesze. Mert mig e világ új arcot nem ölt, és Szabad nem lesz: én vérzek, szenvedek!... — Vegyetek körül mult időm emléki, S vidítsátok fel fájó lelkeket! —

Benedek Aladár.

A jelen korszakról.

(Channing E. Vilmosnak a philadelphiai kereskedelmi olvasó-egylet előtt tartott felolvasásából.)

(Folytatás.)

Eddig a tudományról szoltam, és a mi áll a tudományról, még inkább áll az irodalomról. Most mindenki szerezhet magának könyveket. A munkák, melyeket haddan csak a leggazdagabbak vásárolhattak meg, most a kézműves asztalán is megtalálhatók. A lángelme sugarai behatnak a kunyhókba. Az irodalmi nagy nevek otthonok lesznek a közönségnél. Mind az egyházi, mind a polgári művek el vannak terjedve a szélrőzsa minden irányában. Múltán aggódhatnánk azon aránylag kevés jó miatt, a mi ez uton még eddigélle szarmazott; de ezért ne essünk kétségbe. Korunkban csekély értékű, izlést és ítéletet nélkülöző, szenvedélyeket és előítéleteket legyezgető könyvek is szabadon fognak az emberek kezei között; ezek pedig nem elég bölesek arra, hogy helyes választást tegyenek közöttük. Hibák és tévedések a mi tanító mestereink. Kétségbe vonhatlan könyvek helyét észrevétlenül a jobbák és becsesebbek foglalják el. Szerencsére az emberi lélek ugy van alkotva, hogy változatosságot szeret, s ez néha a rossz irányból a jó felé hajtja. Végre az élvezetben is kifradunk. A képzelődés világa megszűnik érdekelni, és a regényektől oly könyvekhez fordulunk, a melyek az emberi természet mély elvein alapulván, minden korszakban örök érvénynyel bírnak. Minden esetre az irodalom jelen terjedelme azt az egyetemias irányt mutatja, a melyről szoltam.

Az irodalomra tett észrevételeket kiterjeszthetjük a szépművészetekre is. Ebben is az egyetemességre való törekvést látjuk. Azt mondják, hogy a nagy művészek szelme kihalt; hanem az ő műveik iránti lelkesedés terjed. A metszés tökéletesítése és az öntés feltalálása következtében a nagy művészek szelme mindenhová elhatol. Eszmeszüleményeik nincsenek többé egy kép- vagy szobortár szük falai közé zárva, a hová csak kevesen juthatnak be, hanem hazáinkban is feltalálhatók, s milliókat gyönyörködtetnek. Császárok, pápák és főnemeseik zemei és termei számára szánt művek a szerény lakokban is képviselve

vannak, és a szegény gyermekében is öntudatra ébresztik a tehetséget. A rajzolás mestersége, mely a legtöbb szépművészet alapjául szolgál, egy ágát teszi a köznevelésnek, és tanítattik iskolákban, a melyek minden osztálybeli gyermekeknek nyitva vannak.

Ez a megjegyzés korunk legjellemzőbb s annak egyetemességre törő irányát leginkább bizonyító tényre emlékeztet, t. i. a nevelés folytonos terjedésére. E még kevésbé ismert, mindazáltal legnagyobb művészet biztos fejlődésben van, mivel ennek elvei hova-tovább mindinkább nyomoztatnak az emberi természetben; és hatalmasan terjed az az igazság, hogy a neveléshez minden embernek joga van. Következéleg a nevelés valamennyi nemzet műve lön. Európának még kényuralmi kormányai is iskolákat nyitnak különbség nélkül a gyermekeknek; és nemcsak az írás és olvasás elemei, hanem zene és rajz is tanítatnak, és a jövő haladás alapja le van téve a történelem, földrajz és természettudományok tanításában. A nép nevelésével a legnagyobb lelkek foglalkoznak.

Az államok jövedelmei nem a keveseknek szükséges egyetemek, hanem a közöskölők számára fordítatnak. Kétségkívül sokat kell még tenni, főleg a tanítókat a társadalomban új rangra kell emelni; de e tekintetben is megindult a forradalom, és az ifjuság vezetőit az emberiség legnagyobb jóltevői gyanánt kezdjük nézni.

Azt hívem, hogy e pontra nézve bevégztem észrevételeimet; de az egyetemias értelmi tevékenységre mutató irányzatnak egy más jele öltött eszembe, a mely szintén méltó a megjegyzésre. A nyilvános beszéd-tartás iránti közönséges hajlamot értem. Ha hitelt adhatunk hírlapjainknak, mi szónok nemzet vagyunk. Minden gyűlésben ékes beszédek tartatnak. A vitaközlésekben minden állásu ember részt vesz. Kétségkívül több a szó, mint a lényeg azokban a beszédekben, a melyeket különböző gyűléseinkben elhangoztatunk. De azt hiszem, senki sem vehet részt nyilvános gyűléseinkben a nélkül, hogy meg ne lépje a kifejezési erő és helyesség oly egyének részéről, a kik állásuknál fogva nagyon tökélytelen műveltségre tehetek szert. Ezen értelmi gyakorlottságot, a mely már-már nemzeti jelvényé lett, nem kell kevésbe becsülni. A beszéd nem mindig csak köntöse a gondolatnak, a mint állítják, hanem maga a gondolat. A beszéd az az értelemnek, a mik az izmok a testnek.

A lélek szavak által működik és erősödik. A mig a nyelv nem rendezi a gondolatokat, nem egyéb az egy chaosnál. A gondolatokat tisztán és szabatosan kifejezni, az értelmi tehetség legnagyobb bizonyítéka. Ennél fogva a növekvő értelmességnek nem csekély jele, ha egy nép annyira kimivelte kifejezésbeli erejét, hogy beszéd által is képes a tömegre hatást gyakorolni. Ebben a népies intézményeknek megbecsülhetlen tényezőjét bírjuk. Beszédek által nagy gondolatokat ismertetünk meg az egész néppel és felélesztjük a tömegben a vágyat ezen gondolatokat vita alá venni. Van ugyan ebben erkölcsi veszély is; de mégis nagy ösztön az általános értelmi működésre. Ily iskolákban formálódik leginkább a nép értelme. A közérdektől események inkább hatnak ráink, mint a formaszertint tanítás, és ezek által lehet a polgárosult világot mindinkább rászoktatni a gondolkozásra.

Eszerint korunk értelmi mozgalmaiban az egyetemességre célzó irányt ismerjük fel, és ennek megszűnés nélkül kell folynia. Ez nem valami véletlen esemény, vagy ki-magyarázhatlan tény, vagy a természet meg-

sértése; ennek alapja az örök igazság. A lélek fejlődésre és gyarapodásra van teremtve; természet elleni bűn azt tudatlanságra kárhoztatni. Az értelem isteni adománya magasabb célokért volt adva az embernek, mint csupán a testi munkálkodásra, mint azért, hogy az emberek favágók, vízfordók, szántóvetők vagy szolgák legyenek. Minden ily felruházott teremtménynek meg kell ismerkednie Istennel és ennek műveivel, és az életben reá néző kötelességeknek bölcse és és híven eleget kell tennie. E szerint midőn látjuk, hogy a sokaság ismeretek, értelmi tevékenység, s több mint pusztán az állati élet szükségéi után szomjuhozni kezd, akkor bizonyos, hogy az ember a maga rendeltetését felfogta, s ha ez az ösztön egyszer életre kapott a társadalomban, addig meg nem állapodik, a mig birtokába nem juttatja az emberiségnek azon eszközöket, a melyek által kiki értelmi műveltségét létesítheti. Ez az a forradalom, a melyre törekszünk és a mely nélkül minden külső politikai változások gyermek-játékok, a társadalomra hagyván a még teendő nagy munka bevégzését.

Eddig korunkat értelmi szempontból vettem vizsgálat alá. Ha most a vallási mozgalmat tekintjük, ezekben is az egyetemességre törő irányzatot látjuk. Az emberek mindinkább kezdik átlátni, hogy a vallásos igazságok kinek-kinek jogkörébe tartoznak; hogy az sem egyesekre, sem testületekre, sem papra, sem halgatóra, sem tudósra, vagy tudatlanra nincs reabizva, hogy tetszése szerint osztogassa másoknak, vagy visszavegye; hanem minden embernek magának kell azt a maga számára kikeresni; hogy minden embernek magának kell valamint szemével, ugy lélekével is vizsgálódnia, és hogy az Isten világosító szent lelke mindenkinek egyformán van ígérve, valaki csak őszintén és bizalommal keresi az igazságot. A szabad vizsgálódás joga kezd mindenik keresztényen felekezeti tanításában hangot kapni. Mindenikben a tekintély helyébe a józan okosság és meggyőződés elve lép. Minden állásu és rangu embertől megvárjuk, hogy maguk fontolják meg és állítsák meg magukra nézve a vallás legfőbb igazságait.

Ezen egyetemességi irányt látjuk abban a türelmességekben, a mely korunkat a multtal összehasonlítva, jellemzi. Az emberek, általában véve, nem képesek ma ragaszkodni ahhoz a gondolathoz, hogy az ő kicsiny egyházukban van a földön minden igazság bezárva. A vallást mind kevésbé tekintik az emberek névnek, formának, hitcikkelynek, egyháznak, mint inkább a Krisztus szellemének, mely minden felekezeti forma mellett működhetik. Igaz, hogy sok türelmetlenség van most is; a választófalak még nem döntöttek le; de kevés kivétellel, azok most már még sem érnek a felhőkig. Sok eltűnt közölök és az emberek, a kiket elválasztottak, kezét szoríthatnak, szót válthatnak egymással és mint testvérek tekintetik egymást.

De hátra van még egy erősebb vonás. Korunk egyik legkülönösebb vonása: tisztább és elevebb ismerete azon igazságok, hogy azon egyetemias, részre nem hajló szeretet, a mely Istennek dicsőségét teszi, a keresztényen vallásnak is jellemző szelleme és dicsősége. Ennek köszönhetjük azon filantropiai és vallásos törekvések kiterjedését, mely felül áll minden eddigi tapasztalatainkon. Nem tudom megmondani, hogy általában mennyivel vagyunk most jobbak, mint előzőt; de hogy a jótékonyosság szelleme nagyobb terjedelmet vett, különböző alakokban és távolabb kihat, ezt tagadni nem

lehet. Nevezétek ezt hiúságnak, rajongásnak, vagy akármi egyebnek, de a tény még is ténynek marad, és korunk egyetemességre törő irányát mutatja. A jótékonyosság most szervezi a maga hadi erőit. Nagyszerű társulatok alakulnak országokon át azon rosszakkal megfőrésére, a miket magános ember le nem küzdhet. Alig van oly rosz, a minek ellenszeréről az emberek ne gondolkoznának. A társulatok a vaknak látást, a süketnek hallást adnak és még nagyobb csudákat is tesznek; azaz: ugyanazon ismereteket, a melyeket eddig csak azok szerezhettek meg, a kiknek szemük és füleik voltak a látásra és hallásra, most a szerencsétlen vakokkal és süketekkel is igyekeznek különböző eszközök által megszerezetni. A jótékonyosság egy emberről sem felejtkezik meg, bármily sorsu legyen is az. A börtönbe is reménytelen nyit be, és a büntetést szelidíteni igyekszik az által, hogy a börtönt is javító intézette teszi. Figyelmet fordít a rabszolgára, ügyét összekötöttebbé hozza Istennel és emberrel, megismeri benne a testvért, tisztelettel viseltetik emberi jogai iránt, s nem mint kegyelmet, hanem mint jogot követeli számára azt a szabadságot, mely nélkül az emberiség elveszté méltóságát és Istennek gyermeke hitvány portékává vagy vadállattá válik. A mi több, a jótékonyosság minden országon és oceánon túlterjed. Jótékonyaságunk a föld utolsó határáig megy; a pogány népek vadonjait szép virányokká alakítja át, s a mindent felölölő hit és szeretet karjaiba fűz minden népeket. Eszerint korunk vallásos mozgalmaiban is azon egyetemias terjeszkedési irányt ismerjük fel, a melyet egyik jellemző vonásnak állíték lenni.

Engedjék meg önök, hogy ezt az irányt röviden felmutassam az államéletben is, a hol ez nyilván kitünik. Mire törekszik most a polgárosodott világ? Népszerű intézményekre, vagy a mi ezzel egyértelmű, arra, hogy a népek, az emberek nagy tömegének befolyást szerezzen a közdolgokra. Nem sokkal ezelőtt a nép, mint hatalom, még egészen ismeretlen volt az államban. Most minden hatalom ennek kezébe kezd jutni. Még államokban is, a hol intézmények által nem munkálhat, a nép a közvélemény által befolyást gyakorol. Az értelmesség nagy erő, és azon arányban, a mint a nép értelmisége fejlődik, a világ vezetése az ő kezébe jut. A királyok és nemesek hova tovább mind kevesebb helyet foglalnak el a történelemben, s oda azon emberek nevei iratnak be kitörölhetlenül, kik az udvarok és czimek csilámai közt egyszer el valának veszve. A történelem egykor nem tudott semmit a sokaság létéről, kivéve a mikor a csatamezőkön összegyűjtötték őket, hogy uraik dicsőségére lekaszabolják és lelőjék. Most előtérbe kezdenek nyomulni. Most tudjuk, hogy a kormány miért van: nem a kormányzó dicsőségéért, nem is azért, hogy egynehány embernek fényt és élvezetet nyújtson, hanem azért, hogy mindenkinek jogait és jólétét megvédje és biztosítsa. Ez előtt a kormány egyedúrasság volt, a melyet az illetők Istentől kizárólag reájok bízott s Isten nevében átvett örökségnek tekintettek. Most a hivatal és méltóság köztulajdonnak nyilváníttatnak, és a népeket lázas izgatottságban tartja a pályázók sokasága, kik a közdolgok vitelére igényt tartanak. Ezelőtt a kormányoknak nem volt magasabb céljuk, mint hogy a vagyont egynehány ember kezében összpontosítsák s a független urak és alárendeltjeik közötti viszonyt megszilárdítsák. Most minden törekvésök oda irányul, hogy kinek-kinek módot nyujtsanak vagyonszerzésre és arra, hogy a maga

szerencsét minden ember megalapíthassa. Ilyen az állami élet áramlata jelen korunkban. Erre sokan bús elórázzal néznek, mint egy rontó vízár, mások üdvözlik, mint termékenyítő folyamat. De egy dologban mind a két rész megegyezik, hogy legyen az rontó vagy áldásos ár, de a hatalmas folyam bizonyosan megvan, hullámzik és annak nem lehet gátat vetni, és mint korunk más megismerésében, úgy a politikai is az egyetemességi és kiterjedési törekvést mutatja. (Vége követik.)

Egy bomba hatása.

A jelen évet a legszomorúbb lapok fogják megörökíteni Páris emlékkönyvében. Gyászosabb emlékeztető új-évet soha sem irt Franciaország, mondhatnók az egész civilizált világ fővárosa. Január 5-én kezdék elárasztani pusztító záporokkal a szabadság fölcsentelt szülőhelyét ama

zapot végig horzsolva neki ment a szembelevő falnak és azt a ruhaszekrény fölött szintén erősen megrongálta; innen ismét a szoba téglapadozatára pattanva, melyen a szétrobbant bomba forgácsai három lyukat ütöttek, az alsó emeleti szobába rontott át. Az összetört butorok, ágyak, székek, asztal — szóval a szoba egész belseje nagyon is elárulja a robbanás iszonyu hatását; az ágynevelők egy része hamuvá égett. Hogy vajon e szoba lakói ottthon voltak-e, mikor a bomba megérkezett, s vajon éjjel jött-e az vagy nappal? — tudni nem lehet; hanem annyi bizonyos, hogy e kegyetlen bombázás alatt igen sokan öleltek meg; a sebesültek száma még többre megy.

Sokan, kiknek nem volt módjuk vagy alkalmuk biztosabb városnegyedekbe költözni, a pinczékben kerestek menhelyt, és elfeledve, hogy a rájuk omló épület könnyen élve temetheti el őket, butorokat s értékesebb holmijaikat is oda szállították, s a mennyre ilyen körülmények engedhetők, a lehető legkényelmesebben igyekeztek ott elhelyezkedni. Ágyak, székek, asztalok, élelmi szerek s a még megmaradt háziállatok — egy szóval minden a legfesztebb rendetlenségben volt

A német császárság kikiáltása Versaillesban.

Németország új császára a porosz országgyűlés felső és alsó házához intézett leiratában kijelenté, hogy engedve a német fejedelmek és szabad városok kérelmének, a császári méltóságot, mely már 60 év óta áll betöltetlenül, kész elfogadni. És valóban ez üresedés majdnem 66 és fél évig tartott, mert 1804. augusztusában II. Ferencz német császár, I. Napoleon által kegyetlen vereségeket szenvedve, címét letette és „Ausztria császára” címét vette föl és ez időtől fogva megszűnt létezni a német császárság. Mikor tehát az első francia császárság megalapított, akkor lett vége a régi német császárságnak, és most, midőn a második francia császárság eltöröltetett, az egykori német császárság is újból föléledett. Még pedig föléledett nem a nép akaratából és kívánatára, hanem néhány apró fejedelem és egy diadalittas praetorianus hadsereg közromkódése folytán, úgy hogy az öreg Vilmosnak császárrá lett kikiáltása semmiben sem különbözik ama

Egy bomba hatása egy párisi ház padlás-szobájában.

borzasztó vézfellegek, melyek négy hosszú hónap alatt oly fenyegető sötéttséggel gyűlöltek össze körülötte és fölötte. 1814-ben e borzasztó lövegekből tízedrésnyire sem volt szükség, hogy a megrémült párisiakat megadásra bírják, míg az idén a perzenként ezével és tízezerével hulló gyilkoló és romboló villámok is nem hogy megfélemlítették volna, de sőt még inkább elkeserítették, föllekesítették s felbőszítették a város hősiességi lakosságát. De a mire a dölyfös hódító tűzokádó ágyui nem voltak képesek, megtevé azt egy nagyobb, egy kérélehetlenebb ellenség — az éhség. Páris elesett, megadta magát; de bukásában is több dicsőség, több rokonszenv kíséri, mint a győzöt, ki bombáztatása által méltán kiérdemelte magának az „ujkori Herostratus” nevet.

Pedig hogy mennyi veszteséget és minő halálfelelmeket kellett kiállni az ostromlott város lakóinak, erről mellékeltem rajunk is elég tiszta fogalmat nyújthat olvasóinknak. És ilyen jelencék a bombáztatás alatt naponként ezével fordultak elő! Képünk egy padlás-szobát mutat, melybe az ellenséges bomba a ház falát keresztül törve hatolt be jobb kéz felől, teljesen összerombolva a szobának emez oldalát; ezután a pado-

e pinczékben össze-vissza rendezve, s hogy a földalatti életet annál kellemesebbé — illetőleg türetlenebbé tegyék, a nagyobb pinczékben, hova több család vont meg magát, az étkezés is közölközték és közös asztalnál történt. A pincze közepére nagy tüzeket raktak (míg volt miből), melyeknek sűrűn gomolygó füstfelhői csak úgy ömleltek ki a járdákkal egy színvonalban fekvő pinczeablakokból. E szokatlan füstfelhők valóban meglepő kinézetű kölesönöztek Páris utcáinak, melyek egészen a lappok földalatti lakaira emlékeztettek, mert szigorú tétben a lappok is a föld alá bujnak a hideg ellen. Egy házon — írja egy angol hadi levelező — e sajátos föllirátot olvasam egy kis papíron a pinczeablak fölé ragasztva: „Ne féljetek a tüztől, ha e füstöt látjátok; csak földalatti kemencéznék füstje az!”

Lehet, hogy eddig nem épen ok nélkül vádolták a párisiakat gondatlansággal, könnyelműséggel és a bombasztok kedvelésével, de most már annál nagyobb dicsőséget érdemelt ki magának a nép, mely ily nélkülözéseket is képes volt kiállani, zugás és elégedetlenség nélkül, sőt többnyire megszokott jó kedélyével és vidámságával.

császárválasztásoktól, melyeket a hanyatlásnak indult római birodalom utolsó évtizedeiben a féktelen szabadoságot kedvelő zsoldos hadsereg véghez vitték. Hiába igyekeznek az új német birodalom lapjai úgy tüntetni föl a dolgot, mintha e „világra szóló nagy esemény” a népen is általános lelkesültséget keltett volna. Hiszen láthatjuk, hogy az egész császári komédia csak a fejelmek, a szolgálalelkű „szabad” városok és a hadsereg műve volt, s a legmagasabb oszári távirat a népet még csak megemlíteni sem tartja méltónak.

Jan. 18-án, mikor Vilmos császárrá kiáltatásának szertartása végbement, nagyszéri katonai szemle volt Versaillesban. A „Tükörsarnok”-ot (Galerie des Glaces) fényesen földsítették, a harmadik hadsereg minden ezredét küldötték képviselték s a bajor ezredek is elküldték zseikeit. A lobogók félkörben olyan sorral voltak fölállítva, a melyben illető ezredek Páris körül fektettek, a tiszteletlye a Landwehrekének engedtetvén át s ezek körül, egy emelkedtebb állványon, a testőr csapatok foglaltak helyet. A csarnoknak a parkkal átellenben levő oldalán oltár volt emelve és e körül álltak a tábori lelkészek, a kiy közt legfeltűnőbb volt Rügger káplán, a királk

kedvező papja. Az oltártól jobbra katonai ének-és zenekarok álltak, balra pedig a különböző ezredek küldöttjei a vaskereszt rendjével díszítve. Tizenkét óraker megérkezett a király egy egész csapat nagyfejedelmétől, hercegtől, gróftól és tábornoktól kísérettel; Weimar, Baden, Bajor, Szászország és Württemberg képviselve voltak. A koronaherceg, a király testvére, Bismarck gróf Landwehr egyenruhájában és Moltke tábornok szintén ott voltak a király kíséretében.

A király az oltárral szemben foglalt helyet; ezalatt a karok énekeltek. Azután ima és fölszentelési beszéd következett, melyet Rügger tartott. A király feje fölött függött XIV. Lajos arcképe e fölirattal: „Le roi gouverne de lui-même!” A pap beszéde után Litánia következett sokrendbeli karénekekkel. Ezután a király az oltár lépcsőiről rövid beszédet tartott s megparancsolá a kancellárnak, hogy olvassa föl a német nemzethez intézett próklamációját. Bismarck gróf csengő han-

összeesődült ember előtt. Azért tették ezt, hogy a vállalat tudományos célja iránt általános érdekeltséget ébreszessenek, s egyuttal a vállalat élni álló bizottság részére is a léggömb megtöltésének költségeit megtakarítsák. — Harminczban azon utazások közül, melyek e pontról indítottak, Glaiser is részt vett. Az eredmény nem volt érdektelen; kiderült ama nézet téves volta, mintha a magasabb légrégiókban abszolút szárazság uralkodnék, sőt inkább a száraz és nedves légrétegek egymást váltogatják, de persze oly rendben, melynek phisikai törvényeit még ezután kell fölfedezni. Kiderült továbbá az is, hogy a melegség apadása a magasban nem rendszeres és szabályszerű. Egyik légi utban (1864. január 12.) pedig egész 1300 meterig mindig növekedett a melegség, s csak itt kezdődött a hőmérséklet apadni. Azon meleg légáramlatot, melyet Glaiser fölfedezett, minden léghajós észlelte; mintegy 2000 lábnyi függőleges terjedelemben jön délnyugot felől, s majdnem

nyeknek, hogy épen ezen a léghajózásra alkalmas területen lakik egy oly nép, mely nagy mértékben lelkesedik a léghajózás iránt. Erre egy példát fogunk a következőkben elbeszélni.

Az 1858. év nyarán egy 16 éves tanuló Flammarion C. öngyeltet a párisi növénykertben. Egykedvűn ballagott föl-alá a csendes déli órában, midőn egy léghajót lát feje fölött, közel a földhöz elvonulni. Oly közel volt, hogy a légi utazókat meg tudá különböztetni egymástól a csolnakban, s beszélőket is hallá. Az ég a maga legtisztább kékjében ragyogott, s a léghajó zajtalanul haladt láthatatlan utján. A fiatal tanuló mindent adott volna érte, ha ő most a csolnakban lehetne, s sokáig nem ábrándozott egyébről, mint csupán léghajózásról. Utoljára mégis csak visszatért esillagászati tanulmányaihoz; de egyik napon ismét teljes erővel fölgerjedtek vágyai a titokteljes légi ut iránt, s nemokára egyikévé lón Franciaország legtekintélyesebb tudományos léghajósainak.

A német császárság kikiáltása Versaillesban.

gon olvasá föl a király szózatát, mire a badeni nagyherceg előlépe így kiáltott fel: „Éljen ő felsége Vilmos német császár!” A gyülekezet hangos „éljen!” kiáltásokba tört ki, a császár a koronaherceget háromszor megölelte, a német fejedelmek lerakták hódolatakát új védüro lábaihoz s a szertartásnak vége lett. A császár este nagy lakomát adott, melyre a német fejedelmek mind hivatalosak voltak. — És a német nemzet? — kedves halottait gyászolta oda haza és nem volt kedve jubilálni a nagy esemény fölött. S. L.

Utazások és kalandok a léghajón.

(Vége.)

A legutóbbi angol léghajózások majdnem azt mutatták, mintha vissza akarnának térni a közönség mulattatásának régi álláspontjára. A kristálypalotából indíták ki ez utazásokat ezernyi

ugyanazon irányt követi, melyet az öböl-folyam-áramlata. Nem e légáramlat-észlelő érzésben Anglia langyos téli hőmérsékletét, melyet eddig egyedül az öböl-folyam áramlatának tulajdonítottak? Az Angliában eszközölt felutazások azon nagy hátrányban szenvednek, mely a szárazföld csekély kiterjedéséből származik. A léggömböt a szél nagyon gyorsan hajtja tova, s egy óra alatt 18—30 angol mérföld utat tesz. Ha vihar támad, e gyorsaság 80 mföld is meghalad. Bármily gyors legyen is a mozgás, a léghajós nem veszi azt észre, hacsak időről időre a föld felett lebegő felhőregegen alul nem bocsátkozik magát tájéko. Ezt szükségképp meg kell tennie, ha nem akar a sík tengerre kiüzetni; de mindannyiszor legalább fél-órai időt vesz, s hogy a ballont a lejjebb szállásra bírja, tetemes gáz mennyiséget kell kibocsátnia. Ez okból a kontinens kiterjedt száraz földtömege sokkal alkalmasabb a léghajózásra, mint a kis területű Anglia. Szerencsés találkozás a körülmé-

Első léghajózásának elbeszélését egy érdekes értekezéssel nyitja meg Flammarion. „Meglepett, — ugymond — mily nagy különbség van az astronomia és meteorologia között. Hát nem nevezetes dolog-e, hogy az astronomiai ismeretek már annyira haladtak, miszerint képesek vagyunk ma kiszámítani, mely nap- és holdfogytkozások fognak egy évszázad, egy évezred múlva bekövetkezni; melyik csillag — egy bizonyos időben az égből melyik pontjára fog látható lenni; — míg ellenben még nem vagyunk képesek megmondani, hogy milyen idő lesz holnap? Igaz, hogy a tudományok története azt tanúsítja, hogy légkörünk tanulmányozására soha sem fordítottak az emberek akkora figyelmet, a minőt fordítottak az astronomiai tudományokra évszázadok hosszu során át. Nemcsak hogy a légkör tanulmányozását nem üzték soha oly kimerítőleg, mint a hogy megérdemelte volna; — hanem a légkörnek a léghajó általi egyes és alapos kiismerésére és kikutatására is oly kevés

Mi újság?

(Hónvédségi hírek.) A Montigny-féle golyósorót feltalálójától az osztrák-magyar kormány 90 ezer frankért megvásárolta. E vételéből a magyar kormány 30 ezer frank illeti. — A honvédelmi minisztérium azon volt, hogy a honvédségnél job ne alkalmazzassék, s jeladój a trombita szolgálat; de a király ellene nyilatkozott.

(A közlekedési minisztérium) Pestre való átköltözését f. hó 15-én kezdi meg. Hogy mennyire észszerű lenne a minisztérium számára házat építeni: elég bizonyosság erre többek közt az is, hogy maga a közlek. minisztérium évenként 32 ezer ft. házbért fizet.

(Nagyváradi Ajtay Sámuel) szathmári lakos, a hg Eszterházy-keptárnak az ország részére leendő megszerzésére a közoktatási miniszterhez intézett levelében 1000 forint ajánlott föl s ez összeget be is küldte. A miniszter az adományt külön ímban köszönte meg.

(Sok hasznát hajtó Deák Ferencz) tíz év alatt játékosny czélokra. 1861-ben ugyanis azon föltét alatt kérte fel Heller fényképész a lefotografizására, hogy eladandó arczképének jövedelme a Josephinumnak és Elisabethinnak fog adatni. Ez idő alatt arczképei 6995 forint jövedelmeztek a Josephinum árvalházának és 6000 forint az Elisabethinumnak; összesen tehát 13,000 forint.

(A pesti népközpont-egylet) saját nőnevelési céljai előmozdítására három fölvasási estélyt rendez; a következő programmal: Márcz. 9-én: „Szeptani értekezés a muzeum gypsz-öntvényeiről, Pulszky Ferenczről; A „vizről,“ természetrajzi kísérletekkel, előadja Berecz A. tanár. Márcz. 15-kén: Madách „Ember tragédiájáról.“ Greguss Ágostól; „Földünk őstörténelme,“ Rónay Jácinttól. Márcz. 20-án: Jókai Mór szépirodalmi felolvasása és Xántus népmese előadása. „A chinai nékről.“ A felolvasások d. u. 6 órakor kezdődnek. Jegyek válthatók Rózsavölgyi, Kugler, Táborzsky és Parsch műkereskedésiben; korszék 2 frtért, számozott hely 1 frt, állólhely 60 kr.

(A nemzeti színház) jövő hótól kezdve főemlék a bérletárakat; főemlék a napi árakat is az operai előadásoknál, a drámaiaknál marad az eddigi. Kérdés javára fog-e válni e közzétételünknek az árak túlságos fölszágazása.

(Magyarok a francia hadseregben.) A „Hon“-nak írja Rudnay hazánkba Sisteromból, hogy a „corps d'élite“ csapatban több magyar is küzdött, nevezetesen Hamvai Kovács Imre lovasági parancsnok, Czollner István, ki budai származású, s egy biztosító-intézet hivatalnokai volt Pesten. Most e csapat fel van osztva, s az idegen nemzetiségű katonák két hály zsolddal bocsáttak el.

(A németek kivonulása) Franciaországból már megkezdődött; az első a hazatérők közt Bismarck gróf, a ki Metzben, Strassburgon át már Berlinbe érkezett. A párisi erődök szerdán hagyta oda, s Vilmos császár Ferrieresbe tette át főhadiszállását; győzelmi bevonulására Berlinben nagy előkészületeket tesznek. A francia foglyok első sapatja szintén szerdán érkezett haza: Belgiumból, Svájcából is mennek haza az internáltak. A nemzetgyűlés Bordeauxból a párisi külvárosokban megújult vargások miatt egyelőre nem Párisba, hanem Fontainebleauba teszi át székhelyét.

(Egy száz éves ember halála.) A lovasbérnyí fürbái, Wiener Simon m. hó 19-dikén hunyt el száz két éves korában. Zsidó-theologiai ismeretű oly nagy hírnevet szerzett, hogy sok külföldi rabbi is hozzá folyamodott tanácsért.

(Halálhíradások.) Máramaros-Sziget egyik jelesebb ügyvéde s a „Szigeti Közöny“ szerkesztője Jura Lajos ideg-széhhüds következtében, alig 42 éves korában elhunyt. Még délután megírta a cikket lapja számára, s másnap a cikkel együtt gyászjelentése is megjelent a lapban. — Mádri Ferencz jogtudor, a kecskeméti ref. jogakadémia igazgató-tanára, élete 29-ik évében, f. hó 4-dikén meghalt. — Aradváros főkapitány Papp János

élte 49-ik évében meghalt. Aradon általánosan fájjalják elhunytát. A román nemzetiséghez tartozott, de folyton híve volt a hazának, s 48-ban mint honvéd küzdött sorainkban. Régi szolgája, Tódor, midőn ura halálát megtudta, e hir egy megrendíté, hogy — halva összerogyott. Rögöni széhhüds érte, s urával együtt temették el. — Benicsky Márton, ki mint jó hazafi, buzgó protestáns volt ismeretes, pestmegyei táblári birtokán elhunyt. — Chinoray Antal, Zalamegye utolsó insurgense, ki 1804-ben Győrnel harcolt, közelebb hunyt el Kanizsán 81 éves korában. — Kolozsvárt id. Gyöngyössi János, a város közbiztonságában álló polgára, élete 74-ik évében meghalt. — Bodnár István, Sopronmegyei tiszt főrovasa, 42 éves korában, a himlő áldozatává esett. — Császár Miklós, a budai színház volt rendezője, legutóbb a szegedi színház művezetője, tehetséges színész, Szegeden meghalt. — Békés-Csabán e hó 6-kán temették el — ezernyi nép részvéte mellett — a 64 évet élt Kis Pétert, 1848 előtt Békésmegye erélyes főszolgabíráját.

Adakozás a francia foglyok és sebesültek javára.

IX. közlemény. A „Vasárnapi Újság“ szerkesztőségéhez beküldött:

K.-Ladányból Kőrösi János ref. lelkes gyűjtése: egy névtelen 80 kr. Nánási Imre 1 ft. Kecskeméti János 50 kr. Sánta István 50 kr. Pap Bilián 20 kr. Kardos Andrásné 10 kr. Molnár Bálintné 10 kr. Szathmári Pal 50 kr. Z. Nagy Mihály 1 ft. Z. Nagy Imre 1 ft. Nemes János 50 kr. Jónás Sándorné 24 kr. Kosik János 50 kr. Földi Lajos 1 ft. Szekeres István 1 ft. Szekeres János 1 ft. Bak András 1 ft. Rácz Mihály 1 ft. Kecskeméti Imre 1 ft. Botos Pálné 10 kr. Vakaros Istvánné 1 ft. Sz. Nánási Sándor 50 kr. Csóka Sándor 50 kr. Nagy Péter 1 ft. Mészár Bilián 1 ft. Kecskeméti Sándorné 20 kr. Boczonádi Benjáminné 20 kr. Marton László 1 ft. Kardos G. János 2 ft. Szekeres Sándor 1 ft. Szenthalmi S. 10 kr. Kozma B. 35 kr. — Összesen 21 ft. 89 kr.

Veszprém-Palotáról az ottani ifjúság febr. 20-ki jótékony táncvirágalmának jövedelme (beküldték Vízessy Alajos elnök és Bárd Ottó a rendezőség pénztárnoka) — 200 ft.

Kis-Demi puztáról ifj. Mentler Lajos gyűjtése: özv. Mentler Péterné 4 ft. idb. Mentler Lajos 3 ft. Mentler Lajosné 2 ft. Krenzt Károly ispán 2 ft. idb. Mentler Lajos 2 ft. Mentler Erzsike 1 ft. özv. Remsey Jánosné 40 kr. özv. Hebling Károlyné 40 kr. Stayer Istv. öreg bértes 1 ft. Cseh Mih. számadó 50 kr. Farkas György östörös 50 kr. Kerschbacher Jan. kocsi 20 kr. — Sz. Istváni közsgéből: Vohlar Péter erdősz 40 kr. Vizer Sebestyén 30 kr. Hebling János molnár 30 kr. Kleiszt Jakab 20 kr. Gross Lipót 20 kr. Ganz Lőrincz 20 kr. Westerman József 20 kr. Halber Jakab bíró 20 kr. Haág István 20 kr. Wöldinger And. 20 kr. Waldinger Mihály 20 kr. Többen 4 ft 45 kr. — Összesen 24 ft 5 kr.

Beledről Gyurácz Ferencz evang. lelkes által az iskolás növendékek adakozása: 3 ft. Kolozsvárról két unitárius papjelölt: 2 ft. Homonnáról Fodor Napoleon ügyvéd gyűjtése: 97 ft és 3 darab egy flos ezüst pénz.

F.-Segedről Balogh János gyűjtése: 20 ft 68 kr. Jász-Alsó-Szentgyörgyöl a községi képviselő-testület által rendezett táncvirágalm jövedelme (beküldte Moesy Ferencz első alkapitány) — 89 ft 50 kr.

Kecskemétről Katona Zsigmond által: a kecskeméti iparegyelet 10 ft. a szabócéh testület 10 ft. Cz. Regalata szent Ferencz, áldozár 1 ft. — Összesen 21 ft. Kunszentmártonból Szabó Kálmán városi jegyző által a város nagytérben febr. 20-án rendezett polgári bál tiszta jövedelme a felülzárásokkal együtt: 150 ft.

A IX. közlemény összege 629 frt. 12 kr., és 3 darab egy flos ezüst pénz.

Eddig begyűlt összesen 4383 frt. 22 kr., három darab cs. k. arany, öt db. 5 frankos, egy db. 20 frankos arany, egy db. ezüst huszas és 3 darab egy forintos ezüst pénz.

Nemzeti színház.

Péntek, márcz. 3. „Közönyt ködnyel.“ Vigj. 3 felv. Irtá Moreto ford. György V.

Szombat, márcz. 4. „Faust.“ Opera 5 felv. Zenéjét szerz. Gounod.

Vasárnap, márcz. 5. „A nők az alkotmányban.“ Vigjáték 3 felv. Irtá Toth Kálmán.

Hétfő, márcz. 6. „Brankovics György.“ Szomorujáték 5 felv. Irtá Obernyik.

Kedd, márcz. 7. „Lalla Roukh.“ Opera 2 felv. Zenéjét szerz. Dávid B.

HETI-NAPTÁR.

Table with columns for dates (Hónapi-és hetilap), religious affiliations (Katholikus és protestáns naptár, Görög-orosz naptár, Izraeliták naptára), and days of the week (Nap, Hold). It lists various religious events and dates for March.

Szerda, márcz. 8. „Sheridan.“ Színjáték 4 felv. Irtá Langie Aylie, ford. Csepregi.

Csütörtök, márcz. 9. „Női harcz.“ Vigjáték 3 felv. Irták Scribe és Legouvé, ford. Csepregi.

Szerkesztői mondanivaló.

Zölyominak. De biz elküldtük azt a cikket a kijelölt helyre. Ott keresse.

Sz. J. Remény és kétség. Halvány, gyöngye dolog ily nagy tárgyhöz.

Kadarkut. B. S. A kérdésre ezt feleljük: Hátsó India partsziklái szalagán neví fessékek az ott levő tengerparti növények és fűszermaradványokból oly kocsonyaneví fűszereket készítenek, a melyeket meghámozva, az európai nagyvárosok czukraszataiban csemegé gyanánt árulnak.

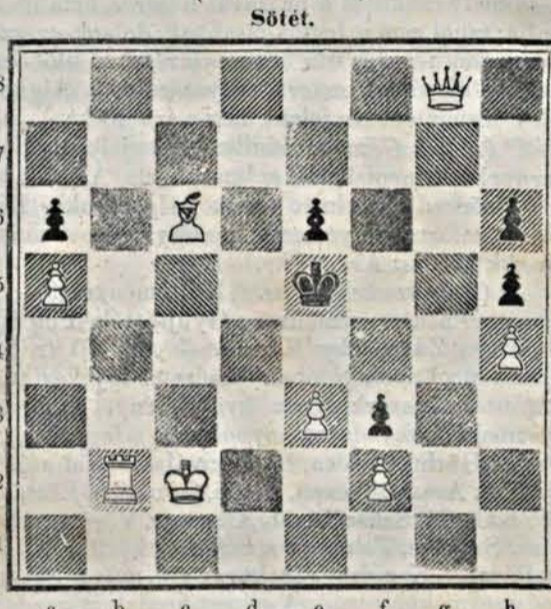
Igy hát fogved nyeri meg a fogadást.

Debreczen. F. J. E számra már későn érkezett; a jövő héten közöljük.

Mélt. gróf Zay Karoly és főt. Viola János uraknak. A czimszalag hibás nyomása, akár a beküldött cím nem egészen tiszta írásából, akár csupán szedői hibából, bizony megcsik, kivált mikor a pontoknál szág meg a hibát, bizony megcsik, kivált mikor a pontoknál szág meg a hibát, bizony megcsik, kivált mikor a pontoknál szág meg a hibát.

SAKKJÁTÉK.

589-ik sz. f. — Farkas Bertalantól (Homonnán.) Sötét.

Világos indul s a harmadik lépésre mattot mond.

Az 584-ik számú feladvány megfejtése. (Madarassy Lászlótol Kecskeméten.)

Világos. Sötét. 1. Hd2-e4 . . . . . Kd4-e4: 2. Hg7-f5 . . . . . Ke5-f5: 3. Ff7-g6 matt.

Helyesen fejtették meg: Vessprémben: Fülöp József. — Harasztiban: gr. Festetics Benno. — Miskolcban: Czenth József. — Sárospatakon: Gérecz Károly. — Jászvásáron: Galambos István és László. — Nagy-Szalontán: Kovács Albert. — Homonnán: Farkas Bertalan. — Pesten: Beck Dénes. — Soosmezőn: Seipel Sándor. — Víznekelen: Kiszlák Sándor. — Pétősen: Kády György. — A pesti sakk-kö

Nyilt-tér.

Előfizetési felhívás Benedek Aladár

„HULLÓ LEVELEK“

czimű költemény-füzérére.

E könyv esinos gyémántkiadásban, jelképes, színezett boríték-lappal márcz. közepén jelenik meg, melyre ugyane határidőig lehet megrendelést tenni, akár a pénz előleges, akár (postai utánvét által) utólagos megküldése mellett.

Előfizetési ára 1 ft.; a levelek szerző nevére Pest szentmiklósi.

Lapunk mai számához a „Nefeletts“ dívtalap és „Szépirodalmi esarnok“ előfizetési felhívása van csatolva 1871-re.

TARTALOM.

Garibaldi fia (három arczképpel). — Hol van a fény a rezgő láthatárról? . . . — A jelen korszakról (folyt.). — Egy bomba hatása (képpel). — A német császárság kiküldetése Versaillesban (képpel). — Utazások és kalandok a légváron (folyt.). — Adomák és jellemvonások a két életből (folyt.). — Toldy-ünnepély. — Francia posta-kezelés Páris ostroma alatt — Mikor Páris fölszabadult (képpel). — Egyveleg. — Tarház: Irodalom és művészet. — Közintézetek, egyletek. — Egyház és iskola. — Mi újság? — Adakozások. — Nemzeti színház. — Szerkesztői mondanivaló. — Sakkjáték. — Nyilt-tér. — Heti naptár.

Felölös szerkesztő: Nagy Miklós. (L. magyar-utca 21. sz.)

HIRDETÉSEK.

Császári török kormányi 3% SORSJEGYEK

400 frankjával = 160 ft. aranyban. évenként hat húzással, u. m.: febr. 1-jén, ápril 1-jén, június 1-jén, augusztus 1-jén, október 1-jén decembar 1-jén 600,000, 400,000, 300,000, 200,000, 60,000, 40,000 frk.

11 havi részletben 10 fjtával . . . . . 110 ft. 23 „ 5 „ . . . . . 115 „

E sorsjegyek előnyei:

- 1-ször évenként 6 húzás. 2-ször oly nyerevényekkel vannak felszerelve, melyek a szerencse legmagasb kívánalmait is föltulmálják. 3-szor a nyerevények mindegyike adómentes. 4-szer a legkisebb nyerevény, melyvel a sorsjegyek mindegyike kihuzatik 200 ft., így tehát okvetlen 90 fttal több a vételért. 5-ször minden sorsjegy évenként 12 frankot vagyis 6 fttot kamatoz. S így joggal feltehető, hogy a létező sorsjegyek közt épen ezen sorsjegyek azok, melyek legtöbb előnyöket nyújtanak. Nemcsak egyesek játszhatnak egy sorsjegyre, hanem társulban 20 résztvevővel, s a részletek lefizetése után az illetőknek egy eredeti sorsjegy azonnal ki fog szolgáltatni, miközben minden nyerevény már az első részlet lefizetése után a részletlel birtokosára esik. 1009 (4-0) Pénzküldeményeket a vidékről kérjük postai utalvánnyal (melyre csak egy 5 kros levélbélyeg illesztendő) — eszközölni.

Adler L., pénzváltó irodája Pesten, Dorottya-utca, Lloyd épület.

Kollarits József és fiai

„YPSILANTHOZ“

vászonruha gyári raktárban vácsi-utczában Pesten.

mindennemű kész fehérműek férfiak, hölgyek és gyermekek számára.

Férfi-íngek, rumburgi, hollandi vagy irlandi vászomból 2 ft. 50 kr., 3 ft., 3 ft. 50 kr., 4 ft., 4 ft. 50 kr., 5 ft., 5 ft. 50 kr., 6 ft., 6 ft. 50 kr., 7 ft., 8 ft., 10 ft., 12 ft. Bali íngek férfiak számára 3 ft., 3 ft. 50 kr., 4 ft., 4 ft. 50 kr., 5 ft. Hímzették 6 ft., 7 ft., 8 ft., 10 ft., 12 ft., 14 ft. egész 20 fttig.

Szines férfi-íng 1 ft. 50 kr., 2 ft., 2 ft. 50 kr., 3 ft., 3 ft. 50 kr., 4 ft. Férfi-íngek fehér madapolamból 1 ft. 50 kr., 2 ft., 2 ft. 50 kr., 3 ft., 3 ft. 50 kr., 4 ft. Férfi-gatyák vászomból, magyar, félmagyar vagy francia szabásban 1 ft. 75 kr., 2 ft., 2 ft. 25 kr., 2 ft. 50 kr., 3 ft., 3 ft. 50 kr.

Férfi-kraglik, kzelök, nyakkötők, kapezák és mindennemű vászon-és battiszt-zsebkendők. Női íngek vászomból egyszerűen 2 ft. 25 kr., 2 ft. 50 kr., 3 ft., 3 ft. 50 kr., 4 ft., 5 ft. hímzették 3 ft., 3 ft. 50 kr., 4 ft., 4 ft. 50 kr., 5 ft., jobban hímzették 6 ft., 7 ft., 8 ft., 10 ft., 12 ft., 14 ft., a legújabb francia divat szerint 4 ft., 4 ft. 50 kr., 5 ft., 6 ft., 7 ft., 8 ft., 9 ft., 10 ft., 12 ft.

Női halo-corsek 1 ft. 85 kr., 2 ft. 2 ft. 25 kr., 2 ft. 50 kr., 2 ft. 75 kr., 3 ft., 3 ft. 50 kr., 4 ft., 4 ft. 50 kr., 5 ft., 6 ft., egész 12 fttig.

Női vall-fűzők francia alakban 1 ft. 50 kr., 2 ft., 2 ft. 50 kr., 3 ft., 3 ft. 50 kr., 4 ft., 4 ft. 50 kr.

Női alszoknyák és nadrágok perkaiból, chiffonból, schnürl és piqnetbarchet, éjjeli és negligé-főkötők, kapezák czérnából, pamut, gyapot és mindennemű vászon- és battiszt-zsebkendők.

Fin íngek vászomból, madapolamból és szinesek is a legjutányosabb árakon, ugyszintén gatyák és kapezák.

Leányka-íngek kivarrva vagy egyszerűen, corsettek, nadrágok és kapezák. A legnagyobb választékban bellel alsó-íngek és nadrágok urak és hölgyek számára, ugyszintén mindennemű téli szükségletek, legújabb flannel-íngek és shawlok.

Továbbá ajánljuk nagy raktárunkat, rumburgi, hollandi s irlandi vászomból, darabját 25, 27, 28, 30, 32, 35, 38, 40, 50, 60 egész 120 fttig.

Creas-vászon 12 ft., 12 ft. 50 kr., 13 ft., 14 ft., 15 ft., 16 ft., 17 ft., 18 ft., 20 ft. egész 25 forintig.

Törülköző-kendők tuezatját 5 ft. 80 kr., 6 ft. 90 kr., 7 ft. 50 kr., 9 ft. 50 kr., 10 ft., 12 ft., egész 20 fttig.

Asztalkendők tuezatját 5 ft., 5 ft. 50 kr., 6 ft. egész 12 fttig. Szines canafas agyumenteknek 9 ft., 10 ft., 11 ft., 12 ft., 13 ft. egész 16 fttig.

Asztalkendők és keszletek damasztóbol 6, 12, 18 és 23 személy számára. Függönyök a legnagyobb választékban 4 ft., 5 ft., 6 ft., 7 ft., 8 ft., 9 ft., 10 ft., 12 ft., 14 ft., 15 ft. párja.

Asztal- és agyterítők, kávé-abroszok és szervietek. Menyasszonyi-hozomány-kiallítások 200 fttal 2000 forintig, kész fehérműekben és vászonruháknak a legnagyobb választékban kaphatók. Kimerítő arjegy-zsekeket kívánatra bérmentesen megküldjük.

Levélbeli megkérésre még az nap, melyen megkapjuk, expedialjuk, és csomagolási díjt nem számítunk.

Még csak rövid ideig 50%-kal olcsóbban, mint akármely itteni más vászonkereskedésben az első és legnagyobb

amerikai fehérműek gyáranak fiók-üzletében

Pesten, régi posta-utca, Szentkirályi-féle ház.

Végleges kiárusítás.

Rumburgi vásznak ársorozata:

- 1800 vég 3/4 széles 54 rófós rumburgi vászon, egy db. ára csak: 20, 22, 25, 28 — 30 ft. a legfinomabb férfi íngekhez. 2000 „ 3/4 „ 50 „ rumburgi vászon 18, 20, 22 ft. (17 női ínghez) igen ajánlhat. 1500 „ 3/4 „ 40 „ rumburgi vászon 12, 14, 15 ft. a legfinomabb (párnahá-jakra vagy 12 női ínghez). 1200 „ 3/4 „ 36 „ rumburgi dupla czérnavászon lepedők s lábravalókra 9, 10, 11 ft. lefinomabb. 8000 „ 3/4 „ 50 „ rumburgi vászon, finom férfi s női fehérműhez 25, 28, 30, 35 és 40 ft. legfinomabb. Rumburgi lepedővászon 3/4, 3/4, 3/4 széles 3 rófósszu, varrásnélkül 6 ft. 50 kr., — egy vég: 18, 19, 20 ft. a legfinomabb. vászonszövet 3/4 széles 30 rófós fűhő, keskeny és széles; zsinóros-damasz legfinomabb ára csak 7, 8, 9, 10, 12, 14 ft. 8000 tuczat rumburgi vászon fehér zsebkendő 1 tuczat ára: 1 ft. 30 kr., 2, 2.50, 3 és 5 ft. a legfinomabb.

Rumburgi vászon zsebkendők, mosható, burnótozók számára. 1 róf nagyságnak 1 tuczat ára csak 3 ft., 3.50 és 4 ft. a legfinomabb.

börteríték készületek, u. m. 1 abrosz s 12 csemegé-kendő, minden megkivántató színben 5 ft., 5 ft. 50 kr. és 6 ft. a legfinomabb.

gyapju ágy-és asztal-készület, damasz, a selyemhez hasonló, minden megkivántató színben, ára csak 12, 13 és 15 ft. a legfinomabb.

1 tuczat damasz törülközőkendő ára csak 4.50, 5, 5.50, 6 és 7 ft. a legfin. 1 tuczat damasz asztalkendő ára csak 4 ft., 4.50, 5, 6 és 7 ft. a legfinom. asztalkészület, damasz 6 személyre, ára csak 5, 6 és 7 ft. a legfinomabb. asztalkészület, damasz 12 személyre, ára csak 10, 12, 14, 15 ft. a legfinom. abroszok, fehér és szinesek 3/4 széles 1.50, 1.80, 2 ft., 3/4 széles 2.50 ft., 3/4 széles 2.50 és 3 ft. a legfinomabb.

Angol damasz-chiffon 3/4 széles 30 róf, férfi íngekhez, ára csak 8, 9 és 10 ft. a legfin. 2000 vég kanavászon, szines, 7, 8 és 9 ft. a legfinomabb.

Férfi flanel íngek, minden színben 3 1/2 és 4 1/2 ft. Ötözé prímés-nadrágok, legújabb 2.50 kr. Női piké- és zsinóros-barchet-corsek legfinomabb 2 1/2, 3 1/2 ft. Női piké- és zsinóros-barchet-corsek legfinomabb 2 ft., 2.30 kr. Női zsinóros barchet lábravalók legfinomabb 2 ft., 2.30 kr. Rumburgi férfi íngek (a nyakterjeme megkivántatik) 1.50, 2, 2.50, 3, 4 és 5 ft. a legfinomabb redőzött mellél.

lábravalók, ára csak 1.20, 1.50, 1.80 a legjobbak, német, magyar és francia szabásúra.

Chiffon férfi íngek betétmellél 1.50, 2, 3 és 4 ft. a legfinomabb. Chiffon férfi íngek estélyek s bálókra francia hímzésű mellél 5, 6, 8, 10, 12 és 15 ft. a legfinomabb.

Férfi szines íngek, legújabb francia mintára ára csak 1.50, 1.80, 2, 2.50 kr. Rumburgi női íngek simák 1.50, 1.80 kr., csipkével 1.80, 2, 2.50 és 2.80 hímzéssel. schweizeri női íngek gazdag ráncszegélyvel, ára csak 2.50, 3 és 3.50 a legf. Rumburgi „Marian“ női íngek 2, 2.50, 3, 4 ft. a legfinomabb. „Eugenie“ női íngek 2, 2.25, 2.80, 3.50 kr. „Charlotte“ női íngek legújabb mintájú, áthuzattal 2.50, 3, 3.50 kr. női íngek szivalaku mellél, legújabb minta, 3.50, 3.90 és 4 ft. Női chiffon lábravalók szegélyekkel s csipkével 1.80 és 2 ft., hímzéssel legfinomabb 2.50 és 3 ft.

Női corsettek simák 1.30 kr., szegélyekkel s csipkével 1.80, 2 ft., díszítéssel 2.50 és 3 ft., hímzéssel legfinomabb s legújabb 3, 3.50, 4 és 5 ft. Női szoknyák simák 2 és 2.50 kr., szegélyekkel s csipkével 2.50, 3 és 3.50 kr., uszályszoknyák 4, 5 és 6 ft. a legfinomabb.

Női fodrász-köpenyek vagy pongyola-öltönyök gazdag hímzéssel, ára csak 4, 5, 6 és 8 ft. a legfinomabb. 951 (10-10) 50 forintnyl összezt vasarlók egy savolyos szövötti asztali készület (6 személyre) ingyen kapnak.

Arjegyzekek, részletes vászon-mustra-gyűjteménnyel együtt kívánatra mindenhova megküldetnek.

Az árak szétküldése bármely irányban postai vagy vasuti utánvét, vagy a pénzösszeg beklüldése mellett gyorsan és pontosan eszközöltetik.

A megrendelő levelet kérjük ekép czimezni:

Az amerikai vászon- s kész fehérműek raktárának

(belváros, régi posta-utca 14. sz., a Szentkirályi-féle házban) Pest.

A pesti hazai első takarékpénztár egyetem-utcai épületében létezik a legnagyobb választékú magyar s német

kész férfiruha-raktár barmulatos olcsó áron.

Ugyanott mindenféle megrendelések elfogadtnak s 24 óra alatt elkészítetnek; a t. cz. közönség szives figyelmében ajánlják magukat

Szabó és Ruska

959 (13-0) szabó mesterek.

Köszvény, csúsz s idegfájdalmak ellen.

Kopal A.-féle köszvénythea.

Biztos gyógyszer még azon köszvényben szenvedőknél is, kik abban évek hosszasorán át szenvednek, mely mint a napi tapasztalás mutatja, külső szerek által nem gyógyítható.

Kopal A.-féle izület- s ideg-liniment,

a csúszos, ideges s köszvényes fájdalom minden nevel ellen.

Tekintve véve azon, a hihetlenséggel határos eredményeket, melyek ezen szerrel elértettek, az egész gyógyászati tudomány, — melynél csak megközelítőleg is biztos eredményekre lehetne számítani, nem mutathat fel. Már eddig is oly sikeres gyógyítások eszközöltek, hogy azokat valószínűleg a tudomány pesztjevel lehetne megerősíteni. Számítalan köszönő s elismerő iratok kivonataiban, valamint hírlapi cikkek s arról tanuskodó orvosi vélemények ezen szerhez csatolva, s levelbeli kívánatra ingyen s bérmentésivel küldetnek meg.

Fő- és szétküldési raktár Mauer-ben Bécs mellett,

mely egész raktárak átvételét végezték bármikor megkereshető, kapható Pesten: TÖRÖK József gyógyszerész-nél király-utca 7. szám; Pozsonyban Heineke F.; Debreczenben dr. Rothschnek E., valamint az ország minden nagyobb városában.

Egy csomag 50 kr., két csomagnál kevesebb nem rendelhető meg. Egy üveg Liniment ára 1 ft. 50 kr., pakolás és bételydíj 10 kr.

Hogy a más hasonlókészítményekkel való összevetés-tések vagy utánzások megátalathassanak, a minden csomag és üvegben látható védjarmok és saját kezem aláírását kérem figyelembe venni. — Kórházak, ápoló-intézetek és szegények háza, a széküldő raktár részéről, mint előbb úgy most is jelentékeny zárlatok leengedésben részesítettek.

1021 (2-3)

Kész öltözékek és menyasszonyi ruhák.

A derék mérték szerint készítették, az alj mindig a legutolsó párisi divat után. Vidéki megrendeléseknél kérem a mértéket, Centiméterrel mérve; — vagy egy jól álló derékot, a ruhaalj előhossza mértékét, a netalán egyéb megjegyzésekkel együtt beküldeni.

1 moll öltözék, kész derékkal, övvel és alszoknyával együtt, 30, 36, 45, 50, 60 forint és feljebb.

1 tartalón öltözék, övvel és alszoknyával együtt, kész derékkal 30, 36, 40, 50 forint és feljebb.

1 menyasszonyi moll öltözék, myrtussal díszítve, 40, 50, 60, 70 forint és feljebb.

1 menyasszonyi öltözék, illuzionból vagy brüsseli tulleból, myrtussal díszítve, 70, 80, 90, 100 forint és feljebb.

1 menyasszonyi atlasz vagy tafeta öltözék díszítve 80, 100, 120, 150 forint és feljebb.

1 menyasszonyi sima fátoly 2 7/8, 4, 8 forint; himzett 4 7/8, 6-20 ftig. Az említett szöveteken kívül más szövetekből is készíthetnek ruhák. Mirtus koszorúk új kötésű, 3 7/8, 5, 6, 8, 10 forintig. Csipke kendők, 1 2/3, 1 7/8, 2 5/8, 3 7/8, 5, 6 ftig és feljebb. Az öltözékek külön szükségelt alszoknyák, 6 7/8, 8, 10, 15 ftig.

Türsch E.-nél

Pesten váci-utca, a nagy Kristóf mellett.

Az árak készpénzesítés, vagy utánvételek mellett értendők.

Menyasszonyi vaszonkészletek, egymint: egyes darab ingek, agynemű, nadrágok, éjjelikutások, zsebkendők stb., bármily árban. 906 (3-3)

Csak alapos gyógyítás biztos utobajok ellen.

Titkos

betegségeket s tehetlenséget,

elgyengült férfierőt,

gyakori magánlések, sőt a végképeni lehetlenséget katonai és polgári körökben sikerrel használt egyszerű módszerrel bámulatos gyorsan és alaposan (az ujonnan keletkezett 48 óra alatt) gyógyítja Weiss J. gyák orvos, minden alkalmatossággal egy a titoktartás, mint a gyógyezelökhöz jól beosztott rendelö-intézetében Pest. Sebestyén-tér 4-dik szám 1-ső emelet, (a „2 házhoz” címzett kávéház felé), naponként reggel 7 órától 10-ig és délután 1-4 óráig.

Férflak és hölgyek részére külön bemenet és külön várószoba.

Díjjal ellátott levelekre leggyorsabban válasz, és kívánatra gyógyszerrel is gondoskodik. 952 (4-12)

Reisz és flai,

az első magyar kir. engedélyezett gyára az apróférgek kiirtására szükséges vegytani készítmények, Pesten, király-utca 46. szám alatt. 983 (16-25)

Figyelmeztetés!

Több évek óta, a kőhögés, rekedtség s beszédközbeni szájszakadás ellen a legjobbnak bebizonyult szer az arabiai gummy, — cukorkal.

Az ebből készített gummy-cukorkák kaphatók: Pest-Buda és Pozsony minden gyógyszerárú és nagyobb fűszerkereskedésében; továbbá Győrött: Kindermann J.; N. Varadon: Janky A.; Temesváron: Babusnik A.; Aradon: Ströbl F.; Eperjesen: Galloczig J. V.; Zagrabbau: Sándor Alex. uraknál. Egy skatulya ára 20 kr.

Dieserétesen ismert szépitőviz, ugynevezett:

HERCZEGNŐ-VIZ,

Bennard Ágostól Párisban,

mely a bőrnek ifjas frissességét visszaadja, s az arczszínet a legkésőbb korig, fehéren, nyulékonyan, tisztán s lágyan fontartja, az arczot, nyakat, kezét s a kart minden bőrtisztatálanságtól, u. m. szeplő, májfolt, napégetés, sárga-foltok, pörnsenek, orr-vörheny, sömör, hópörnsenek, égetés s arczredőktől megóvja. Minthogy a herczegnő-víz semmiféle tisztatálanságot a bőrön nem szenved, s így annak tulajdonságaiért kezeséggel nyújtható, bátran ajánlathatik a szépnem számára. 1003 (3-4)

1 üvege ára 84 krajczar.

A függvényeken levő bélyeg a víz valódiságát biztosítja.

Főraktár Magyarországra nézve

LUEFF M.

a „Minervához”

Pesten, váci-utca 21-ik szám alatt.

betegségeket

med. dr. Helfert Vilmos

Pest, Károly-utca 97. szám, Medvez-házban, 1-6. emelet, délelőtt 7-9-ig, délután 1-3-ig, ország- és díjazott levelekre azonnali válaszolattal, s kívánatra a gyógyszereszeret megküldöm. 908 (3-13)

Gyümölcsfák

nemeseit fajtákban, valamint többféle egyötő növények is, néha Kinnai Gábor kir. tisztelettel megrendelhetőek Pesten: hadon koroná-utca 4. szám alatt. Lindemann J. S. F. nagykereskedő uradnál és e kortól aditri. inditójánál Budán: halászház 77-ik szám alatt. Bermetos felszólításra s katalógus azonnali megküldöm. 1019 (3-3)

Vetemény-magvak, s vetnivaló gabna-fajok

ajánlása.

Boschan testvérek nagybani magkereskedők Bécsben,

iroda: Stadt, Sterngasse Nr. 6.

ajánlják kitünö minőségű erdei-, fű-, lucz- s repa-magvak raktárát kitünö választékban. — A magvak valódiságáért s esiraképességért jótállás biztosítottak. A legelőszöbra szabot árjegyzék, kívánatra bérmentve küldetnek meg.

1871-ki árjegyzékünk kivonata:

Table with 2 columns: Item name and price. Includes items like Borsókas-perje, Thymotheus fű-mag, Csomós-ebir, Réti-perje, Leu-mag, Ugyanaz eredeti tonnában, Réti cs-behur, Muhar-mag, Pimpinella, Kukoricza, Cukor-szírok, Francia luczerna, Olasz, Magyar, Homok-luczerna, Stíriai löhere, Svéd-löhere, Fehérvirágú réti here, Baltaezim, Komló-herc, Bibor-herc, Burgundi takarmány, Burgundi takarmány-repa, Burgundi sárga oberdorok legna, Burgundi óriási palack alakú, Lapos-repa, Szilvialai cukor-repa, Arpa, eredeti zsekkokban, Arpa, jeruzsálemi hejtalan, Arpa, chevalier, Buza, tavaszi-szakál, Rozs, tavaszi, Hajdínakása, Fehér erdei fenyő, Fekete erdei fenyő, Veres fenyő, Bálványfa, Fenyő, közönséges, Akácfa, Alma- és körte magvak, Nyírfa, Kőrifia, Eperfa, Sima tömjén-fenyő, mázsa 17 ft., 35, 22, 20, 26, 22, 22, 31, 5, 20, 8, 6, 8 1/2, 8, 4 1/2, mázsa 120, 100, 55-60, 70, 32, 35, 2, 14, 15, 24, 4, 13 1/2

Megrendelések komló-ültetvényekre, valamint fa- és bokor-ültetvényekre, a legpontosabban eszközöltetnek, s a lehető legelőszöbra árért számítottak.

Musra-magvakkal ellátott ajánlatokat szívesen fogadunk, s azokat egész készséggel viszonzozzuk. 1022 (2-4)

Az ő Felsége első Ferenc József császár által egy kizárólagos szabadalommal kitüntetett, s biztosan élő

Patkány-méreg

valódi minőségben kapható

Pesten: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerész urad, király-utca 7-ik szám. — Továbbá a birodalom legtöbb fő- és mezővárosában. 1026 (1-4)

Ára egy darabnak 50 kr. a. é.

Előfizetési feltételek: a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt: Egész évre 10 ft. — Fél évre 5 ft. Csúpan Vasárnapi Ujság: Egész évre 6 ft. Fél évre 3 ft. — Csúpan Politikai Ujdonságok: Egész évre 5 ft. — Fél évre 2 ft. 50 kr.

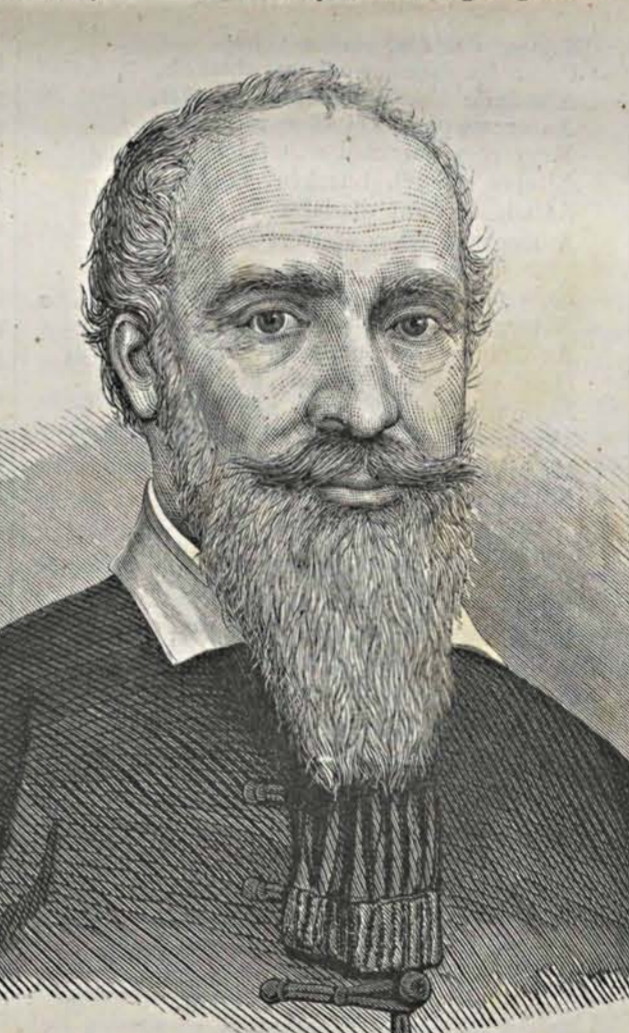
Hirdetési díjak, a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságokk illetleg: Egy négyezer használt peit sor, vagy annak helye, egyszeri ígdtámlál 10 krajczárba; háromszori vagy többeszeri ígdtámlál csak 7 krajczárba számítatik. — Kiadó-hivatalunk számára hirdetéymeket előfog Bécsben: Oppelik Alajos, Wollzeile Nr. 22. és Hansenstein és Vogler, Wollzeile Nr. 9. — Bélyeg-díj, külön minden ígdtámlál után 30 krajczár.

B. Perényi Zsigmond.

(1782-1849.)

Kié e sajtáságos, szigorú, ódon erények kinyomatát viselő s mégis megnyerő arcz? Mintha nem a mai kor sima arisztokratája volna, hanem legalább is az erdélyi nemzeti fejedelmek korából való: egy érdekesebb kor szülötte, a minek egész kinyomata és tartása mutatja. Pedig a még élő nemzedék kortársa, báró Perényi Zsigmond ez, egykor ugocsa főispán, septemvir, az 1848-iki felsőház alelnöke — s az 1849. októberi vértanúk egyike. Arczképe, mely eddig közkezen forgott, nem mondható hünek eredetijéhez, s már csak ez egy (mellékes) körülmény is igazolja jelen közleményünket, melyhez az arczképet a dícső atya egyetlen fiának birtokában levő hű képről s az életrajzi adatokat is első kezektől vettük.

Kassán, hol a jogtant hallgatta, majd Pesten és Pozsonyban, hol a közélet pályájára gyakorlatilag is készítette magát s alapos műveltsége és szabad irányú gondolkodása által tünt ki legtöbb kortársa közül. Befejezvéen készülését, beregi s ugocsa birtokára tért vissza s az akkor alijlúktető megyei élet egyhangúságába azonnal nagyobb elevenséget öntött. Bereg megyében lakván rendszeren, hatása is itt volt érezhetőbb s a megye csakhamar kezébe adta a főjegyzői tollat, melyet közmegelegedésre tán az alig 25 éves ifjut Bereg megye rendi követül az 1808-ki országgyűlésre, melyen Somssich Miklóssal együtt ő képviselte az „új nemzedéket” — s melyen az akkori napoleoni háborúk által folyton szükségelt hadisegélyek iránti tárgyalások képezték a viták fő tárgyát. Perényi azok közé tartozott, kik a pragmatika sanctio alapján a szükséges segélyt a közös védelemre nem tagadták ugyan meg, de annak megadását a viszonyok felőli hiteles fölvilágosításoktól s a valódi szükséglet igazolásától feltételezték. Bátor és alkotmányhű fellépése egyszerre az első rendű hazafiak sorába emelte őt a közvélemény előtt.

B. PERÉNYI ZSIGMOND.

Megyéje első alispánná, majd ismét az 1811-ki országgyűlésre követévé választotta. Hivatali pályára édesgettek; de ő ismét alispáni székére tért vissza s megyéje érdekeit sietett előmozdítani, védeve a „szegény adózó népet” — s egyike az elsőknél, kik a közlekedési eszközök horderejéről meggyőződve, e téren is tettek valamit. Népszerűsége, melynek megyéjében örvendett s melyet a társadalmi téren is a szabaddabbszék terjesztésére használt föl, csakhamar irigységet költe; feladások következtek, királyi biztos küldetést a megyébe, s ő, miután magát teljesen tisztázta az ellene emelt politikai vádak alól, sértett önérzettel, de a közvélemény tiszteletétől kisérvé, vonult vissza a hivatali pályától s tért magányába.

Az alkotmányra szomorú idők következtek. Azt lehet mondani: a bécsi kongresszus után a magyar alkotmány, ha felfüggesztése kimondva nem volt is, tényleg fel volt függesztve. De midőn a nemzet ismét hallatni kezdé szavát s a törvénytelen visszaélések ellen a megyék sorban szólaltak fel: Perényi Zsigmond is, elélepvé magányából, az ébresztők közt volt. — Az elvégre összehívott 1825-ki ország-

szász-Vérgárdón 1782-ben Perényi Zsigmond. Atya István Ungmegye főispánja s a debreczeni ker. tábla elnöke; ősmagyar jellemű, szelid lelkületű férfiú, gondos nevelésben részesíté a gyermekkorában is ébersellemű s nagyratörő fiut; előbb a nagyszombati nemesi konviktusban, utóbb

forogott, mig lelkes szónoklataival nemcsak közvetlenül megyéje, hanem az egész felvidék alkotmányos érülete megszilárdítására s szabaddab irányban fejlesztésére határozott befolyást gyakorolt. Lelkesedéssel választák meg ennek foly-